

ચળકતાં કાય ને વીણ્યાં

ચળકતાં કાય ને વીણ્યાં, ને હીરા કોયલે ડૂબતાં;
 ‘હીરા’ પર ધૂળ ચોટેલી, પ્રતિષ્ઠિત આત્મની મૂઢતા.
 જો, આત્મા નિજસ્વરૂપ ભૂલ્યો, અનાત્મા કોલસા ફૂંકતા;
 મનો - વચ - કાયમાં ડૂબ્યાં, પરાયે જીવતાં - ઊંઘતાં.
 જુઓ માયાવી આકર્ષણ, ફક્ત દૈહિક - સુખોની દોડ;
 સહજ મળિયું તે ના માણે, ને ચિંતા-ભાવિ દુઃખની હોડ....

અહમ્ સંગ બુદ્ધિ - પર્યાયો, મમત સંગ ભાવિની ચિંતા,
 જો જલતો જીવ-અજ્ઞાને, ને ખડકે ‘ભય’ જીવંત-ચિતા.
 ગજબનું યંત્ર છે કાયા, અસર-કારક છે ભાવકરણ;
 અહમ્-સંગ મન-મમત ને ખેંચ, મૂઢાકૃત નામ-રૂપ-ખાંપણ.....

ભયંકર મનની ભૂતાવળ, વિકલ્પો સંગ ચિત્ત-રંજણો;
 ચીલાચાલુ જુનો વેપાર, ‘સહ્યારો’ ધંધો સમસરણો.
 અહો ! ચિત્ત-ચોપડા ખાતે, જમા-ઉધારીમાં ગરબડ;
 મળે નહીં મેળ સરવૈયાં, ભૂલ્યો તકરારી અશુદ્ધ-ગૈડ.

ફક્ત પોતાના મન સાથે, અસહમત આખાં જગનાં લોક;
 તો બીજાં સાથે ક્યાં મનમેળ ? દે કૂઠવો જંગલે દે પોક.
 બીજાની વાતમાં માથું જ્યાં માર્યું ત્યાં જ દંડાયો;
 જુઓ, આત્માએ ઘાલ્યો હાથ તો પરસત્તામાં સપડાયો.....

અનાદિથી બદલતાં ઘર, છે આત્મા પર રૂપાવણો;
 ફક્ત અજ્ઞાન ને બુરખે, ‘હીરા’ પર પરદો દેહ તણો.
 શરીરનાં સર્વ અંગ-ઉપાંગ, વચન પંચ-ભૂત ઈન્દ્રિય મન;
 છે ‘મારી’ કલ્પી ઉત્પત્તિ, પરંતુ ‘હું’ શરીરથી ભિન્ન.

ફક્ત ‘આત્મા’ની હાજરીથી, કિયાર્થે પરમાણુ સક્રિય;
 સીમિત શ્વાસો ને ભરઊંઘે, કરે જો કાર્ય પૂરગલીય.
 ‘સ્વરૂપ’નાં ભાનથી બેભાન, ફક્ત આરાધે દેહ-ધરમ્;
 ‘સ્વરૂપ’ના “જ્ઞાની” ‘આ’ કેવળ, જો વર્તે ઉપકારો - મરમ્.....

જે આદિ પૂર્વે નહોતું દુઃખ, અને અંતેય છે નહીં દુઃખ;
 કહે ભગવાન મોક્ષસ્વરૂપ, જે કાયમ નિજસ્વભાવી સુખ.

